

Hasiči

Územně správní členění od r. 1850 do r. 2003

1850 země česká, kraj Jičín, politický okres Nymburk, soudní okres Nové Benátky[2]

1855 země česká, kraj Mladá Boleslav, soudní okres Nové Benátky

1868 země česká, politický okres Mladá Boleslav, soudní okres Nové Benátky

1937 země česká, politický okres Mladá Boleslav expozitura Nové Benátky, soudní okres Nové Benátky[3]

1939 země česká, Oberlandrat Jičín, politický okres Mladá Boleslav expozitura Nové Benátky, soudní okres Nové Benátky[4]

1942 země česká, Oberlandrat Praha, politický okres Brandýs nad Labem, soudní okres Nové Benátky[5]

1945 země česká, správní okres Mladá Boleslav, soudní okres Benátky nad Jizerou[6]

1949 Pražský kraj, okres Mladá Boleslav[7]

1960 Středočeský kraj, okres Nymburk

2003 Středočeský kraj, okres Nymburk, obec s rozšířenou působností Lysá nad Labem

*****

Kronika obce Jiřice byla založena r. 1914. O hasičském spolku jsou v kronice pouhé zmínky:

Opravená hasičská zbrojnice rok 2018. Dnes sídlí v jedné části dětský myslivecký spolek

hasičárna krátce po 2.sv.válce

Úvodem snad bude vhodné se vrátit třeba až do století devatenáctého a připomenout si, jaký byl tehdy život, hlavně na vesnicích.

Tehdy nebyla televize, nebylo rádio, ani elektrika, ani denní tisk. Toto vše, kdyby dnes nebylo, asi by nám velice chybělo. Ale život tehdy byl velice klidný, pokojný, možná by se mohl nazvat i idylou.

Nad hlavami lidí neřvaly proudové letouny, po silnicích nečoudily a nehlučely těžké nákladní automobily, v polích nehřmotily traktory a kombajny.

V polích bylo slyšet jen tiché vrzání koňských postrojů, čírikání koroptví, bylo slyšet vzdálené štěkání psů z vedlejší vesnice.

Když se oralo, země voněla, neuvěřitelně krásně voněla. Dnes je cítit hlavně zápach z výfuků traktorů, nebo protivný zápach chemických postřiků z letadel.

Když lidé šli, nebo jeli povozem na svá pole, mohli vnímat nádhernou vůni dozrávajícího obilí. Dnes asi už nikdo nezažije tu pohodu, kdy po celodenní dřině mohl ulehnout do voňavého čerstvého jetele, který se vezl domů ke krmení dobytka.

Všechnu tu celodenní pohodu „rušil“, ač vlastně zvýrazňoval malý ptáček, skřivánek, který se třepetal někde v oblacích, třeba ho ani vidět nebylo, ale on zpíval... Kdo se asi dnes může pochlubit, že si poslechne skřivánka, nebo že ho vůbec někdy slyšel zpívat? V dnešním spěchu a rachotu života...?

Tato idyla měla ovšem i svůj rub. Zvířata i lidé dřeli od slunka do slunka, pak výsledky své práce ukládali do stodol a sýpek, které byly vystavěny ze dřeva kryté došky nebo šindelem. Svítilo se otevřeným ohněm, svíčkami, různými lucernami s živým ohněm, takže je nasnadě, že nebezpečí vzniku požáru bylo veliké a následky požáru velmi často až katastrofální.

Sice už ve 14. století byly např. v Praze vydány směrnice, podle kterých byl každý občan povinen chránit svůj oheň. Každé řemeslo muselo mít své háky a těmi bořit hořící domy.

Tato směrnice byla až příliš jednoduchá a nedokonalá, proto v průběhu dalších desítek let byly vydávány další a dokonalejší předpisy.

V roce 1579 za vlády Rudolfa II. byl vydán předpis „Práva městská království Českého a markrabství Moravského“, kde byly uvedeny nejen povinnosti občanů, ale i policie, ponocných, hlásných na věžích a dalších orgánů.

Roku 1755 za Marie Terezie byl vydán „Řád hašení ohně“ v němž se zdůrazňovala vzájemná pomoc mezi městy a vesnicemi.

Za vlády Františka Josefa I. byly vydány „Předpisy obecného zákona trestního“ ze dne 27. května 1852 č. 117 vztahující se na oheň a stanovil v jednotlivých paragrafech tresty související s požárem.

Přešlo několik let a začaly se objevovat první organizované skupiny podle jiných pravidel, než jaké platily dosud.

V Čechách první dobrovolný sbor vznikl už v roce 1754 v Zákupích, byl to však sbor německý, spíš jakýsi privátní spolek Ferdinanda Leitenbergera, rytmistra na odpočinku. Hasičsky vycvičený sbor měla i Praha v roce 1853.

Vznik dobrovolných hasičských sborů

RAKOUSKO

UHERSKO

Že první dobrovolný český hasičský sbor vznikl v roce 1864 ve Velvarech je jistě všeobecně známo. V dalších letech vznikaly další a další dobrovolné sbory.

Každá skupina lidí, která má vykonávat nějakou kolektivní činnost, musí být organizována a jednotně řízena. Není jistě bez účelu, že z důvodů co nejlepšího přehledu při takové činnosti, jsou členové takovýchto skupin jednotně ustrojeni. To platí o vojsku, policii, samozřejmě i o hasičstvu.

Podívejme se na vývoj hasičských stejnokrojů:

V době zakládání dobrovolných sborů hasičských zaváděly si sbory samy různé kroje hasičské, nejvíce dle vzoru pražského.

V roce 1883 byl zaveden jednotný stejnokroj – přiléhající blůza z modrého sukna a červené výložky.

V roce 1899 vyzvalo c. k. okresní hejtmanství na pokyn c. k. místodržitelství hasičské sbory, ať již léta stávající, jakož i sbory nově zřízené, aby prokázaly jaký stejnokroj nosí. Neboť bylo zjištěno, že se někde nemohou zhodit čepic oficírek a různých hvězdiček, proto byla vydána pravidla, dle kterých jest řídit se při volbě stejnokroje pro hasiče.

Jaká byla organizace v rámci Zemské ústř. hasičské jednoty král. Českého:

A. Hodnostáři župní:

1. Župní starosta
2. Náměstek starosty župního
3. Župní dozorce
4. Župní jednatel

B. Hodnostáři sboroví:

1. Starosta, velitel (náčelník) sboru
2. Náměstek starostův, velitelův, lékař
3. Náčelník oddělení a jednatel (pobočník velit.)
4. Četař a vrchní hudec
5. Členař

Označování hodnostářů dle stupňů důstojenství děje se náramenními spojeními a výzbrojí.

Označení hodnostářů župních. Mimo stejnokroj a výzbroj, kterého ten který hodnostář župní ve svém sboru užívá, nosí:

1. Župní starosta na obou ramenech zlaté spoje čamarové s dvojitými kličkami a zlatými olivkami.

2. Náměstek starosty župního, župní dozorce a župní jednatel na obou ramenech zlaté spoje se zlatými olivkami bez kliček. Župní dozorce mimo to alpakovou povelku na červené vlněné šňůře.

Správa sboru:

Sbor spravuje valná hromada, správní výbor, velitelství, schůze oddělení, velitel neb jeho náměstek. Působení valné hromady a správního výboru vytyčeno jest spolkovými stanovami.

Velitelství: se skládá z velitele, jeho náměstka, náčelníků oddělení a pobočníka (jednatele).

Velitel: jemu jest svěřeno vedení celého sboru. Není-li velitel přítomen, přecházejí práva a povinnosti na náměstka.

Náčelník oddělení: vykonává rozkazy velitele, řídí ve službě a ve cvičení oddělení jemu podřízené.

Četař: jest vůdcem čety. Plní rozkazy náčelníka oddělení, četu cvičí a vede při požáru.

Členař: zastupuje četaře v jeho nepřítomnosti, jinak vykonává s přiděleným mužstvem rozkazy svého četaře.

Lékař: jemu přísluší zdravotní služba při požáru a cvičeních, popř. vyšetření členů. Jemu přiděleni jsou členové vycvičení ve zdravotní službě.

Pobočník (jednatel): vykonává veškeré písemnosti a podepisuje s velitelem písemnosti spolkové.

Vrchní hudec: cvičí hudece (trubače) jednotlivých oddělení. Místo jeho ve službě hasičské jest po boku velitelově.

Sbor dobrovolných hasičů v Jiřicích

Dobrovolný hasičský sbor vznikl v Jiřicích r. 1893. Informace jsou kusé a v obecní kronice jsou pouze krátké zmínky.

V roce 1893 – založení sboru dobrovolných hasičů, byla obec pod politickým okresem Mladá Boleslav a soudním okresem Nové Benátky.

Starostou byl Josef Šulc (politik) (1857–1903), okresní i obecní starosta a poslanec zemského sněmu.

Fotografie jsou z let přibližně 1920-1930

Mladí hasiči z Jiřic – 50 léta 20. století

Rok 1965 hasičský sbor Jiřice (zásahové a slavnostní uniformy)

Hasiči před r. 1936 (Uniformy existovaly až do r. 1937)

Zleva zhora: 1.řada – Václ.Vávra, ?? Václ.Černý, ?? Jos.Šípek, Jos.Procházka, Fr.Dvořák
2.řada- Fr.Novotný, Václ.Urban, Hodbod, Jos.Dvořák, Jos.Cerha, Jos.Dvořák, Václ.Šípek, Jos. Černý
3.řada – Ant.Krátký, Jos.Faltys, Jos.Bašus, Jos.Lepka, Jos.Šáfr, Mil.Šulc, Václ.Micka, Václ.Němec
4.řada-Václ.Pýcha, Václ.Fuksa, Gustav Zdeborský, Václ.Němec, Bohumil Krátký

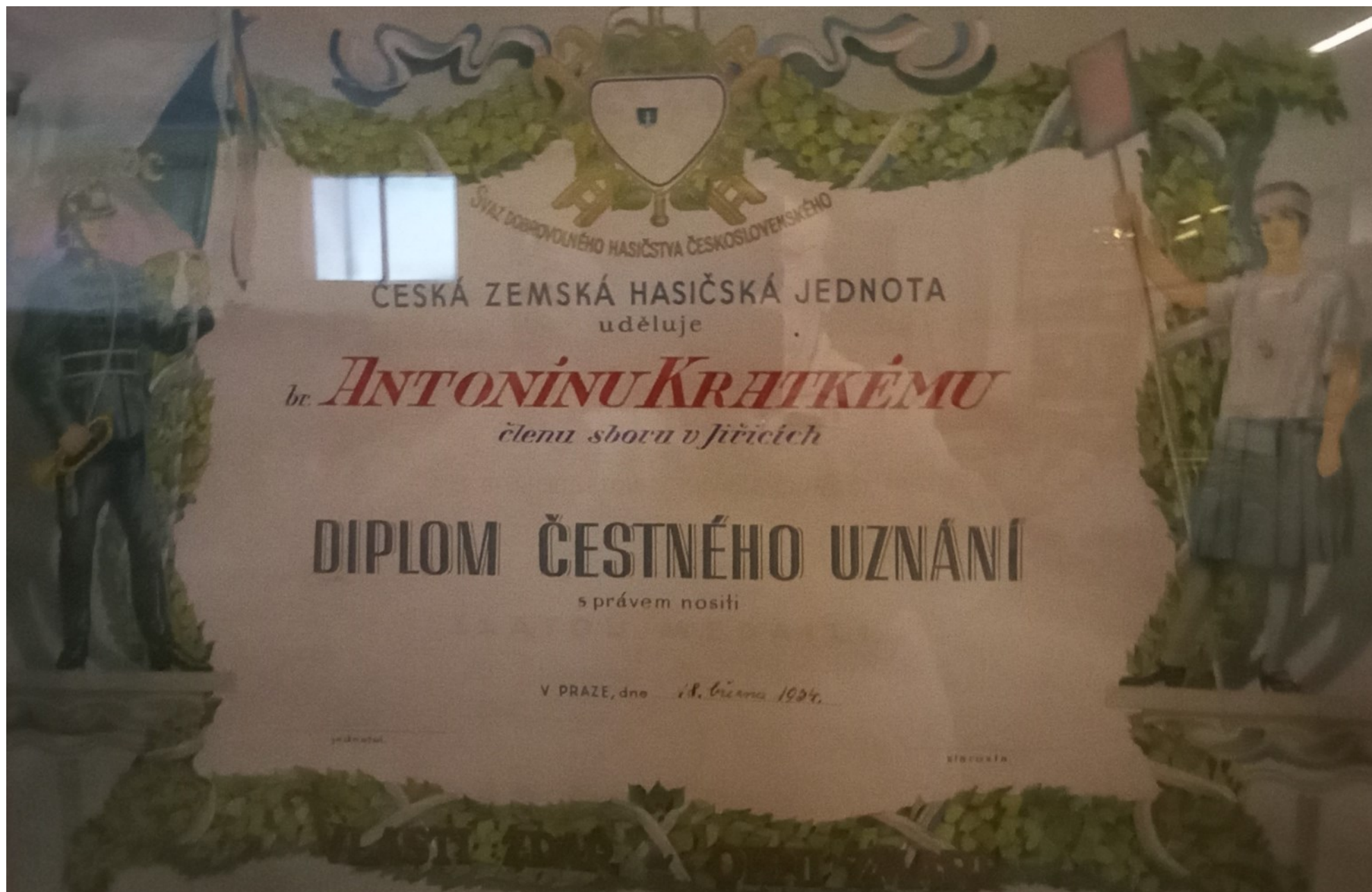
Hasičské muzeum v Milovicích :

4kolová vozová stříkačka na pérech z r. 1893 zapůjčená obcí Jiřice

Diplomy pro hasiče z Jiřic

SVAZ DOBROVOLNÉHO HASIČSTVA ČESKOSLOVENSKÉHO
ČESKÁ ZEMSKÁ HASIČSKÁ JEDNOTA
uděluje

FRANTISKA DVORÁKOVÍ

ženat. sborn. v širicích

DIPLOM ČESTNÉHO UZNÁNÍ

s právem nositi

V PRAZE, dne

UNIV. GEORGIOTENSIS DUBROVNIČANĚ HUMANITATĚ

ČESKÁ ZEMSKÁ UČTIVOST SKLADNOSTI
SPRÁVA NÁRODNÍ ŽUPY VĚDECI NA GEORGIOTENSKÉM ŘÁDU

VÁCLAV NĚMCOV
člověk sborní v jičíně

ZA TRICETITOU ZEMSKOU ČINNOST

DIPLOM ČESTNÉHO UZNÁNÍ